

BRANDKÅRS-

tidsskrift

Nr 9 1963
45 ÅRG.

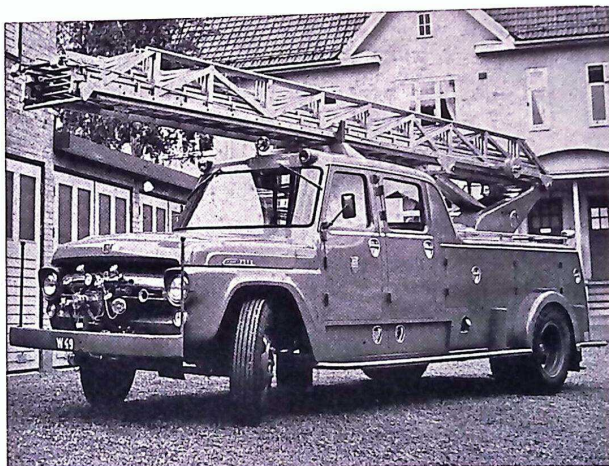
UR INNEHÅLLET:

Studier i österled	193	Ord för brandförsvaret — Tidrym-	204
Andningsskydd — några synpunkter på säkerhetskravet	199	der	207
Brandförsvarmål i Regeringsrätten 1962	203	Nytt från Byggnadsfronten	207
		150-tal man i stor brandförsvärsövning	209

Läger för juniorbrandmän i Moskva.

Fråga "HENRIKSSONS"
när utrustningen skall kompletteras

HEBRA brandbil med maskindriven Wibe-stege om 26 mtr, hytt för 6 man, frontpump, vattentank samt plats för diverse redskap.

Ett flertal brandkärer ha redan lång, praktisk erfarenhet av våra kombinerade maskindrivna stegbrandbilar.

För alla materielfrågor rådgör med oss!

HENRIKSSONS BRANDREDSKAP

STOCKHOLM
Tel 20 78 22
-23 -24 -25

GÖTEBORG
Tel 11 70 74

MALMÖ
Tel 97 59 42

SUNDSVALL
Tel 129 89

JÖNKÖPING
Tel 241 10

Ensamförsäljare i Sverige för TEMPEX eldskyddskläder

Aukt: återförsäljare för Jonsereds Terylene- och linnebrandslangar

FIRMAN GRUNDAD 1828

UTNYTTJA VÅR ERFARENHET!

Nr 9 1963
45 ÅRG.

UPPLAGA 14.500 EX.

REDAKTÖR OCH ANSVARIG UTGIVARE: ANDERS EKBERG

ORGAN FÖR SVENSKA BRANDKÄRERNAS RIKSFÖRBUND

JAKOBSGATAN 14, STOCKHOLM C • TELEFON 08 / 10 50 25 • POSTGIROKONTO NR 48 70

BRANDKÄRS- tidsskrift

Studier i österled

Under tiden 11—20 juni i år företog en svensk brandteknisk delegation med riksbrandinspektör I STRÖMDAHL i spetsen en resa till och i Sovjetunionen (SSSR) för brandförsvarsstudier. Riksbrandinspektören har skrivit en fyllig redogörelse för resan till Brandkärstidskrift, i vilken redogörelse han inledningsvis och mycket utförligt redovisat reseprogrammet, som inte lämnade någon tid över "för privata övningar". Emellertid understyrkes, att resan var upplagd så, att den skulle bli så lärorik och så angenäm som möjligt, och delegationens medlemmar var "många gånger glatt överraskade över den beredvillighet med vilken man svarade också på ganska intrikata frågor." Och så fortsätter författaren:

Det är naturligt att man under en utrikesfärd gör jämförelser mellan förhållandena i det besökta landet och det egna. När det gäller SSSR måste man ständigt hålla i minnet hur ung denna stat är. Efter första världskriget och revolutionen 1917 samt det därpå följande fleråriga inbördeskriget rådde i många avseenden kaotiska förhållanden. År 1922 bildades SSSR, som dock först långt senare — efter 2:a världskriget — fått sin nuvarande omfattning med sammanlagt femton unionsrepubliker (SSR). Idag upptar SSSR en sjättedel av jordens landyta och invånarantalet är cirka 220 miljoner. Befolkningen består av över 60 olika folkslag och inom unionens gränser talas många olika språk. I princip har varje unionsrepublik ett enhetligt språk. Inom RSFSR, som har 120 miljoner invånare och som sträc-

ker sig från Östersjön i väster till Stilla havet i öster, från Polarhavet i norr till Kaukasus, Mongoliet och Kina i söder, talar man ryska. Ryskan är också hela SSSR:s officiella språk. På tal om språk meddelas i den numera 11-åriga grundskolan (8 år obligatoriskt) undervisning också i västeuropeiska språk, i första hand engelska och tyska.

Våra studier hänförde sig uteslutande till RSFSR. Enligt uppgift är administrationen i princip densamma i de övriga unionsrepublikerna.

RSFSR indelas i ett 70-tal autonoma republiker (ASSR) och autonoma områden. Dessa i sin tur i distrikt (provinser, regioner). Vi kom i beröring endast med Moskva-, Leningrad- och Volgogradområdena.

Moskvaområdet bildar i stort sett en cirkel med Moskva som medelpunkt och diametern c:a 250 km.

Leningradområdet når fram till finska gränsen i norr och sträcker sig c:a 150 km väster, c:a 100 km söder och c:a 300 km öster om Leningrad.

Volgogradområdet, slutligen, har med Volgograd som centrum en största utsträckning i nord-syd av c:a 400 km och i öst-väst av c:a 350 km. Området gränsar i öster till Kazachska SSR.

För styrelsen av varje autonomt område (motsvarande) svarar en områdessovjet (arbetarråd) utrustad med erforderliga förvaltningsorgan. Exempelvis har Volgogradområ-

dets sovjet för sina administrativa uppgifter nio olika förvaltningsorgan. Av dessa svarar "förvaltningen för den kommunala hushållningen" för brandförsvaret i såväl området som staden Volgograd. I spetsen för varje förvaltning står en förvaltningschef, motsvarande borgarråd. På motsvarande sätt styrs de olika provinserna och regionerna liksom städerna av sovjeter. Också industrier, jordbruk, bostadshus etc förvaltas av lokala sovjeter. Unionsrepublikerna synes ha en relativt hög grad av självständighet. Exempelvis har åtminstone RSFSR egen utrikesrepresentation. Den högsta makten inom unionen ligger hos en liten krets inom det kommunistiska partiet (ca 7 miljoner medlemmar) med Nikita Chrusjtjov i spetsen.

Brandförvarsorganisationen i RSFSR

Vart och ett av de ca 70 *autonoma områdena* (motsvarande) svarar själv för sitt brandförvar. Inom Leningrad- och Volgogradområdena är områdets och områdeshuvudstadens brandförvar helt samordnade, med en högsta chef, brandchef, underställd områdets sovjet. Huruvida organisationen är densamma inom Moskvaområdet framgick icke klart vid våra samtal. Det föreföll som om Moskvabrandchefen, hr *Troitskij*, uteslutande svarade för brandförsvaret i staden Moskva.

För tillsynen över och den organisatoriska och tekniska inriktningen av brandförsvaret inom republiken svarar den centrala brandförvaltningen i Moskva (hr *Zemskij*s organisation) vilken i sin tur är underställd ministeriet för den samhälleliga ordningen. Under brandförvaltningen, som har ett 40-tal anställda, sorterar såväl utbildningsorganisationen på brandförvarsområdet som organisationen för den brandtekniska forskningen.

Brandförsvaret i Moskva

Invånarantalet angavs till 6,5 miljoner. Inndelning sker i 17 räjonger av vilka de centrala är till ytan mindre, de perifera större. I varje räjong finns 1 à 2 brandstationer. Den förebyggande och den släckande verksamheten inom räjongen är administrativt åtskilda: en brandinspektör svarar för inspektionsavdelningen och en för släckningsavdelningen. De båda inspektörerna har samma utbildning; man väljer "linje" efter intresse. Sammanlagt

finns i de 17 räjongerna samt i den centrala administrationen ca 3000 fast anställda.

Räjongens *inspektionsavdelning* har 4—7 fast anställda inspektörer. Härtill kommer ett antal frivilliga, "samhälleliga" inspektörer. Avdelningen, som är att betrakta som organ för "den statliga brandsynen" och som intimt samarbetar med de olika sovjeterna på byggnads- och fastighetsförvaltningsområdet etc, har stora rättigheter. Påträffas exempelvis vid ett industriföretag en verksamhet, som bedömes såsom alltför riskabel ur brandskyddssynpunkt, kan den stoppas. Det underströks i olika sammanhang att brandförsvarets huvuduppgift är att *förebygga* brand. Vid sidan av sin brandsyneverksamhet bedriver avdelningen upplysningsverksamhet. Inspektörerna har rätt att bära uniform men uppträder i allmänhet civila.

Räjongens *släckningsavdelning* svarar i första hand för brandsläckning men medverkar också vid vissa andra nödlägen, exempelvis vid översvämning, då läns-pumpning utföres. För ambulanstransporter svarar *icke* brandkåren utan en speciell sjuk- och olycksfalls-transportorganisation. Samma gäller livräddning i vatten med vattendykning; härför finns också en särskild från brandkåren fristående organisation.

Varje brandstation har minst en "normalbrandbil" med vattentank och fast pump. Härtill kommer i varierande antal specialfordon, maskinstege (starkt påminnande om Magirus), rökskyddsbil, skumbil etc.

Vattenledningsnätet är försett med underjordiska brandposter (fast monterad brandpostnyckel i brandposthuvudets centrum).

Man har inga offentliga brandskåp. Brandkåren kan däremot inom hela SSSR utan avgift alarmeras från de offentliga telefonhytterna på ett och samma telefonnummer (01).

Fordonen är utrustade med kommunikationsradio.

Dagsrutinen omfattar obligatoriskt praktiska övningar.

Brandstationerna är spartanskt inredda: ett stort rum innanför vagnhallen kan tjäna både som dagrum och som logement för hela styrkan. Antingen kan karmstolarna till natten ändras om till britsar eller också finns särskilda britsar. I båda fallen sover man påklädd på hårt underlag. Anspänningstiden uppgavs i gengäld vara ca 20 sekunder. På

varje station finns radio och TV. Varje man värmer eller lagar själv sin mat i stationens kök — matsal.

Personalen arbetar 1 dygn av fyra eller 1 dygn av tre, beroende på hur hård tjänsten är. Sovtid normalt kl. 23—7. Personal med den hårdare tjänstgöringen har 40 dagars semester pr år (fri semesterresa). Personal med mindre hård tjänstgöring har 28 dagars semester.

En obehörig brandman har en månads-lön av 75 rubel (cirka 425 kronor). Bilförarna har något högre. En sergeant (förmän) har 120 rubel pr månad. I förmånerna ingår fri uniform. En brandman är oförhindrad att under fridagarna ha annat arbete. Det anses rent av som en fördel, om bilförarna under fridagarna tjänstgör som chaufförer i annan tjänst.

Brandförsvaret i Leningradområdet

Inom hela området är invånarantalet 4,8 miljoner, varav 3,5 miljoner i Leningrad.

Inom staden finns 16 räjonger med 1 à 2 brandstationer i varje. Sammanlagt finns i staden 24 brandstationer med vardera en totalstyrka av c:a 50 man, fördelade på tre skift. Inom området i övrigt finns 9 räjonger med varierande antal brandstationer. Stadsrājongerna har enbart heltidsanställd personal. En rājong inom området i övrigt kan — såsom exempelvis den Karelska rājongen — ha sex brandstationer, bemannade med ett fåtal heltidsanställda (stationschef, inspektör(-er), bilförare samt ytterligare några man) och i övrigt med frivilliga, som icke får någon pekuniär ersättning utan tvärtom betalar sina medlemsavgifter i brandförsvarsföreningen. På landsbygden dominerar den frivilliga brandkårs-

personalen helt. Totala antalet heltidsanställda inom hela Leningradområdet är c:a 1200 man.

Inom Leningradområdet finns mycket skog och stora torvmossar. De senare vållar brandförsvaret rätt mycket besvär.

På varje brandstation finns som regel två "normalbrandbilar" samt därtill ett varierande antal specialfordon.

För brandpersonalen gäller samma arbets-, fritids-, löneförhållanden etc. som i Moskva. Vid samtal med Leningradbrandchefen framgick därtill *dels* att yrkesbrandmannen skall ha gjort sin 2-åriga militärtjänst före anställningen vid brandkår, *dels* att de aktiva yrkesbrandmännen i krig befrias från militärtjänstgöring, *dels slutligen*, att brandmannens pensionsålder är 55 år.

För sina insatser under tyskarnas belägring under 2:a världskriget har brandkåren tilldelats Leninorden.

Brandchefen i Leningrad, *Kontjájev*, var menig brandman vid kåren 1927. Har sedermera — liksom *Zemskij* — genomgått brandskolan i Leningrad och är chef sedan 15 år tillbaka.

Brandförsvaret i Volgogradområdet

Antalet invånare i Volgogradområdet, som till stor del utgöres av stäpper, är 1,8 miljoner, varav i staden Volgograd 650.000 (omedelbart före 2:a världskriget 400.000).

Staden Volgograd, som har en längd utmed Volga av c:a 80 km och en bredd av 5—7 km, är indelad i sex rājonger, vardera med 1 brandstation. I området i övrigt finns 19 brandstationer. Chefen för varje brandstation

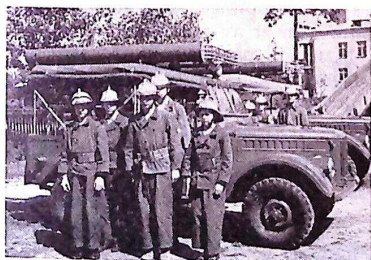

Fig 1. De av brandförsvarsföreningarna anordnade lägren för juniorbrandmän är populära. Det fordras goda skolbetyg för att komma med. Bilden — liksom omslagsbilden — är från lägret i Sokolnikiparken i Moskva.

Fig 2. Brandmänna- och brandkärstävlingar av olika slag — ibland med uppenbart riskabla inslag — förekommer i stor utsträckning i Sovjetunionen. De anses ha stort tränings- och utbildningsvärde. Från en tävling mellan elever vid Leningrad brandskola och brandmän från Leningrad brandkår.

är ansvarig för såväl det förebyggande som det släckande brandförsvaret inom räjonerna.

I staden Volgograd är antalet brandmän — alla heltidsanställda — ca 350. I området i övrigt är personalstyrkan ca 500 man heltids- och deltidanställda. Brandmännen tjänstgör enligt 3-skiftssystem. Det uppgavs att brandmannalönen är densamma i hela republiken (jfr alltså Moskva).

Antalet utryckningar för brand är i Volgograd, liksom i de båda övriga storstäderna, förhållandevis ringa. I staden Volgograd har man, enligt brandchefen *Vomin*, sommardid 3 à 4 utryckningar för brand per dygn. Vintertid färre utryckningar. Här är kallt om vintern; ofta is på Volga. Eldstäderna vållar dock inga bekymmer. Nästan alla hus är uppförda under de senaste 20 åren. Matlagning sker för övrigt med naturgas och uppvärmning av byggnaderna med hetvatten från värmeverk, i regel ett inom varje "mikroräjon" (stadsdelenhet, inom vilken alla byggnader — bostadshus, butiker, skolor, samlingslokaler, barndaghem etc. — uppförs i ett sammanhang.)

Insatstiden uppgavs vara för staden maximalt 5 minuter och för tätbebyggelse inom området i övrigt maximalt 7 minuter.

I brandförsvarets ledning ingår, förutom brandchefen, 1 v.brandchef, 2 brandöverinspektörer och 5 brandspektörer.

I Volgograd finns ett "Brandmännens station", vilket förutom för vanliga idrottstävlingar, används för brandkårens uppvisningar och tävlingar. På tal om tävlingar berättade man vid något tillfälle att brandkårstävlingar hålls varannat år inom de 15 republikerna och varannat år mellan republikerna. Dessa tävlingar arrangeras av den centrala brandförvaltningen i Moskva (hr Zemskij).

Brandfordon och brandmateriel

Att döma av vad vi såg under vår studieresa är fordons- och materielstandarden hög. För utformningen av fordonstyper och materiel svarar den centrala brandförvaltningen i Moskva, som därvid samarbetar med det centrala brandforskningsinstitutet. En långt driven standardisering blir följden av detta system.

Fordonen, röda liksom hos oss, är som regel robusta och tämligen tunga. I vissa fall, ex-

empelvis i Volgograd, är samtliga fordon fyr- eller sexhjulsdrivna.

"Normalbrandbilen" är, som tidigare nämnts, utrustad med tank, ca 1000 liter, samt aktermonterad centrifugalpump med avgasejektor; kapacitet 2400 l/min vid 100 m vp. Sugslangar och lätt stegmateriel, bl. a. hakstege, på taket av det heltäckta fordonet. Ofta är denna fordonstyp också utrustad med skummateriel och skumvätska för mekaniskt skum.

Tankbilar medförande cirka 5000 liter vatten ingår också i fordonsparken, liksom stegbilar, 17—45 m, skumbilar för kemiskt skum och utrustade med skummaster, stabsbilar med bl a radio-, högtalar- och fälttelefonutrustning, belysningsbilar utrustade med el-strålkastare av olika storlekar, rökeskyddsbilar utrustade med syrgasapparater och reservmateriel för dessa, undersökningsbilar försedda med specialutrustning för brandorsaksundersökning, befälsbilar samt jeepar för bl a juniorbrandmännens övningar och tävlingar (enbart i Moskva finns 22 sådana för de 8—16 år gamla brandmännen avsedda fordon).

Av flodsprutor finns en större och en mindre modell. Den senare har utformats som en racerbåt bemannad med några få man. Den huvudsakliga släckningsutrustningen utgöres här av en vattenkanon. Båda typerna gjorde ett mycket vederhäftigt intryck.

Brandslangen har dimensionerna 51, 63 och 89 mm. Den nyare slangen är invändigt belagd (relativt tjockt gummi) och halvsyntetisk. Den är något tyngre och ohanterligare än vad vi är vana vid. Varje slanglängd är cirka 20 m. Slangen förvaras dubbelrullad på fordonen. Slanglådor eller motsvarande förekommer ej. Den ryska kopplingen har hittills utförts i gjutjärn. Den är av typ klokoppling med tre klor. Man höll på att ta fram en ny modell av lättmetall och med två klor, vilken föreföll bra. På centrala brandforskningsinstitutet arbetade man med att få fram en lämplig tvättapparat för slang (en sådan apparat demonstrerades för oss).

Strålrör av äldre modell påminner om våra äldre strålrör med kiken omedelbart bakom munstyckena. Nya typer höll på att tagas fram. Närmast ansvarig här för syntes vår vän från det ryska Sverigesbesöket, *Kurbatskij*, vara. Vid vårt besök på forskningsinstitutet demonstrerade han både nya modeller av strål-

rör och en ny hjulburen *vattenkanon*. Särskilt den senare gjorde intryck av att vara en mycket elegant konstruktion.

Rökskyddsutrustningen utgörs av syrgasapparater i städerna och friskluftsapparater på landsbygden. Vanliga rökmasker förekommer inte; man anser dem alltför riskabla med hänsyn till CO-faran. Man har för närvarande inga planer på att gå över från syrgas- till tryckluftapparater. Man anser att användningstiden för de sistnämnda är alltför kort. De nu använda syrgasapparaterna har en användningstid av 2 resp. 4 timmar. Den senare apparaten väger drygt 11 kg.

Vi fick tillfälle besöka Leningrads rökskyddsdepå. Lokalerna var trånga men utrustningen föreföll fullgod. Från depån utgår vid behov rökydkarpiket för förstärkning av de normala utryckningsfordonens rökskydd. Rökövningshus varken såg vi eller hörde talas om.

Den personliga utryckningsmunderingen påminner i mångt och mycket om vår egen. *Hjälm* förekommer i stål, lättmetall och glasfiberarmerad plast. Man siktar på plasthjälm. *Larmdräkten* är en grågrön bomullsoverall, på sistone impregnerad mot väta (men

ej mot brand), utan huva och utan blixtlås i benen men kompletterad med en kort kapuschong av gummiväv som skydd mot väta. *Bälte* och *bältbyxa* är utförda ungefär som hos oss; bältspannet föreföll någorlunda jämnstarkt med bältet i övrigt. *Bälthaken* är av den stora, kraftiga typ, som används bl a i Österrike. *Fotbeklädnaden* utgörs av korta läderstövlar (gummistövlar medförs dessutom på bilarna).

Brandpersonalen har i stort sett samma *uniform* i hela SSSR: helt grågrön för menig, grågrön jacka och mörkblå byxor för befälet. Snittet ungefär som arméns, placering och utformning av gradbeteckningar etc också som på arméns uniform.

Mycket mer vore att berätta från den intressanta och givande resan i österled. Det får emellertid med det nu redovisade räcka för min del. För bl a *brandskolorna* och utbildningen vid dessa, för den *brandtekniska forskningen* med det centrala brandforskningsinstitutet och de många lokala försöksstationerna samt för *det frivilliga brandförsvarets* olika yttringar redogör mina reskamrater i annat sammanhang.

PANCOM För sambandet på brandplatsen

Pancom, TR-29750 är en heltransistorerad, kristallstyrd radiosändare och mottagare för brandkärsbruk

Tekniska upplysningar:

Sändare: 2 Transistorer
Modulator: 2 Transistorer
Mottagare: 6 Transistorer
Vikt: 450 gr inklusive svinläderväska

Dimensioner: 171×76×38 mm
Batterier: 8 st 1,5 V Penlite
Strömförbrukning: 90 mW

SLÄPKÄRROR BRANDBILAR
BÄRBARA MOTORSPRUTOR
SKOGBRANDMATERIEL

WALTER EHRNLUND AB

Långholmsgatan 20 STOCKHOLM Tel. 08/69 42 85 - 86
08/68 57 66

WERBA

Ny brandförsvarstidskrift

I samband med sammanslagningen av Svenska Brandkårens Riksförbund och Svenska Brandskyddsföreningen kommer de båda organisationernas tidskrifter Brandkårstidskrift och Brandskydd att upphöra fr o m utgången av år 1963.

Den nybildade organisationen, Svenska Brandförsvarsförbundet, kommer att från och med ingången av år 1964 utge en ny månadstidskrift, benämnd Brandförsvar.

I Brandförsvar avses ingå artiklar täckande hela brandförsvarsområdet. Formatet kommer att bli A-4 och textinnehållet 20 à 22 textsidor.

Medlemskap i Svenska Brandförsvarsförbundet berättigar att erhålla den nya tidskriften Brandförsvar gratis.

Antalet medlemsexemplar blir beroende på erlagda medlemsavgifter (årsavgifter) och tillställs de olika medlemskategorierna enligt nedan.

Grupp A. Enskilda medlemmar.

Medlemsavgift (årsavgift) 15 kronor.

Medlemsavgiften berättigar att erhålla tidskriften i 1 exemplar.

Grupp B. Kommuner.

Den årliga medlemsavgiften (grundavgiften) är för en kommun 20 kronor oavsett om kommunal brandkår finns eller ej. För varje kår (brandkårsavdelning, reservstyrka) utöver den första erläggs ytterligare 20 kronor. I tidskriftsexemplar erhålls för varje erlagd medlemsavgift om 20 kronor.

Grupp C. Industrier och liknande företag.

För denna kategori tillämpas en differentierad medlemsavgift, som blir beroende på företagets storlek. Den gjorda gruppindelningen och det antal exemplar av tidskriften, som erhålls av företaget inom dessa grupper, framgår av nedanstående sammanställning.

Grupp	Anställda	Årsavgift	Antal tidskriftsexemplar
1	högst 25	25 kronor	1
2	26—100	75	3
3	över 100	150 "	5

Grupp D. Institutioner och övriga företag, som ej kan hänföras till industriföretag.

För dessa företag tillämpas en årlig medlemsavgift på 75 kronor. 3 exemplar av tidskriften erhålls.

Prenumeration

Utöver genom medlemskap enligt ovan kan tidskriften erhållas genom prenumeration.

Prenumerationspriset är 15 kronor per år.

Vid samtidig beställning av minst 8 prenumerationer är priset 13 kronor per år och prenumeration. Faktura utställs härvid på en av beställarna.

Redaktionens avsikt är, att den nya tidskriften Brandförsvar, utan avbrott och utan att förnyad medlemsanmälan eller prenumurationsanmälan behöver göras, skall tillställas samtliga, som år 1963 erhåller Brandkårstidskrift och/eller Brandskydd. Fakturering av medlemsavgifter och prenumurationsavgifter kommer att ske i början av 1964.

Prenumeranter på Brandkårstidskrift och/eller Brandskydd, som icke önskar att tidskriften Brandförsvar tillställs dem under 1964, ombedes att före årsskiftet 1963—1964 anmäla detta till respektive tidskrifts redaktion.

Det är styrelsernas för Svenska Brandkårens Riksförbund och Svenska Brandskyddsföreningen förhoppning, att ovan angivna åtgärder måtte godkännas av medlemmarna i förbundet och föreningen samt av nuvarande prenumerationer på Brandkårstidskrift och/eller Brandskydd.

Svenska Brandkårens Riksförbund

Svenska Brandskyddsföreningen

Andningsskydd – några synpunkter på säkerhetskravet

Av laborator G Persson, Försvarets forskningsanstalt.

Frisk luft, en av förutsättningarna för allt mänskligt liv, innebär dels att syre i tillräcklig mängd finns tillgänglig, dels att luften ej innehåller farliga främmande ämnen. Dessa farliga tillsatser kan vara riktiga gaser, som t ex koldioxid och koldioxid, eller damm och rök, t ex blydamm eller brandrök. Det är inte ofta som nutidsmänniskan råkar in i situationer där frisk luft saknas, men vissa yrkesgrupper, däribland brandmännen, råkar i sitt arbete inte så sällan i sådana situationer, att man skall säkra tillgången till frisk luft.

Det yttre resultatet av andningsprocessen är en förändring av luftens sammansättning, som schematiskt kan återges sålunda:

Inandningsluft	Utandningsluft
21 syre	17 % syre
0,03 % koldioxid	4 % koldioxid
79 % kväve	79 % kväve

Utandningsluften innehåller alltså mer koldioxid men mindre syre än inandningsluften. Det är nu koldioxidhalten som i första hand intresserar, eftersom den mänskliga organismen är betydligt känsligare för en ökning av koldioxidhalten i inandningsluften än för en motsvarande sänkning av syrehalten. Först vid en halt koldioxid av 4–6 % och en påverkanstid av c:a 1/2 timme föreligger dock direkt livsfara, medan lägre halter ger symptom i form av andnöd, hjärtklappning och huvudvärk.

Eftersom utandningsluften innehåller en relativt hög halt av koldioxid, är det nödvändigt att "blåsa bort" utandningsluften, innan inandningen börjar. Utan andningsskydd är detta normalt inget problem, men vid andningsskydd kan man aldrig undvika, att en del utandningsluft stannar kvar i det utrymme, som finns mellan ansiktsmasken och ansiktet, i det sk *skadliga utrymmet*. Ju mindre volymen av detta är, desto mindre mängd utandningsluft andas åter in igen. Djupa andetag ger en större utspädning av den koldioxidhaltiga luften, och detta är bakgrunden till att man rekommenderar djupa, lugna andetag vid påtagat andningsskydd.

Koldioxid är emellertid ett andningsskydd, som har en förhållandevis låg giftighet, d v s det behövs en stor inandad mängd för att ge skadande eller dödande verkningar. Av koldioxid fordras det blott en c:a 100 gånger mindre mängd för motsvarande giftverkan och av t ex nitrosa gaser ännu mindre mängd. Det är klart att kravet på andningsskyddet stiger med ökande giftighet. Man kan kanske om det gäller att skydda sig mot ett irriterande damm acceptera att andningsskyddet — genom filter, ventiler eller i tillpassning — släpper genom 5 % av förorenad luft, medan man vid nitrosa gaser inte kan tolerera en läckning mer än 0,1—0,01 %.

Brandmannen kan i sin verksamhet råka ut för oberäknliga risker. Nya material, nya komplicerade tillverkningar — möjligheten för obehagliga överraskningar vid bränder blir allt större. Man måste därför ställa höga säkerhetskrav på hans skyddsmateriel, samtidigt som den inte får onödigt belasta honom genom t ex synfältsbegränsning, vikt eller andningsmotstånd.

Låt oss då studera andningsskyddmaterialet ur säkerhetssynpunkt! Riskerna föreligger under inandningsperioden, när man har ett undertryck i systemet. Under utandningsperioden har man övertryck och någon inläckning kan inte ske. Filter, ventiler och slangar skall ha ett lågt inandningsmotstånd, eftersom man därigenom får inte blott ett lägre inandningsarbete och mindre ansträngning utan även ett mindre undertryck innanför masken och därmed mindre risk för inläckning i skyddet. Det sagda gäller i all synnerhet för filterskydd och friskluftmasker, där man kan ha relativt stora motstånd i inandningsluftens väg.

Filterskydd med sk brandkårsfilter ger ett 100 %-igt skydd mot gaser och ångor (t ex klorgas, bensinångor) så länge filtret är funktionsdugligt. Först därefter börjar andningsskyddet i till en början små mängder läcka genom filtret, och den genomläckande halten ökar blott långsamt. Filtrets totala kapacitet mot dessa ämnen är stor, och det torde vara ganska sällan som ett filter förbrukas på grund av att mängden andningsskydd uppgår till filtrets

maximala kapacitet. Detta kan dock inträffa i samband att det användes vid extremt höga halter, t ex vid cyanväterökning. Det normala är emellertid att filtret förstörs genom ovarsam hantering eller fuktuupptagning.

Dim-(rök-) filter har däremot redan från början en viss mycket liten läckning av rök. Den är normalt mindre än 0,1 %, d v s rökhalten inne i skyddet minskar genom filtret till mindre än en tusendel av vad som finns utanför. För vanliga skyddssituationer är denna läckning utan betydelse, men vid arbete med extremt giftiga dimmor måste man se till att man har ett rökfilter av högre kvalitet (absolutfilter, högeffektfilter). I motsats till vad gäller vid gaser blir filtrets effektivitet bättre ju mer rök som fastnar, men samtidigt ökar andningsmotståndet, vilket blir gränssättande för rökfiltrets användbarhet.

Utandningsventilen borde rent teoretiskt vara absolut tät under inandningsperioden. Det är emellertid ytterst svårt att få en absolut 100 %-ig tätning vare sig det gäller en mjuk gummiventil eller en hård, fjäderbelastad ventilplatta. Konstruktionen skall emellertid vara så utformad, att ventilen omges av ett hölje, som för varje utandning spolats rent av utandningsluft. Läckningen för varje inandning förbi ventilplattan måste sedan vara liten i förhållande till höljets storlek. Detta är också som regel fallet, såvida icke tätningssytan är nedsmutsad av hårstrån, grova dammkorn e d. *Ventilen måste alltså hållas omsorgsfullt ren!*

Tillpassningen av andningsskyddet slutligen är kanske den svagaste punkten i skyddet. Det är relativt lätt att tillpassa så att man får en hjälplig tätning — t ex att halten vanlig brandrök minskar så att lukten av rök ej märks. En sådan grad av tätning kan ibland vara tillräcklig t ex om det gäller att med en tryckluftapparat skydda sig mot koloxid, med en filtermask mot cyanväte. Trots att skyddet verkar att vara tätt, när man provar i rök kan det vara farligt att använda i en giftigare atmosfär. En kontroll i en tårgaskammare kan vara påkallad.

Kan man inte anordna ett dylikt prov eller om man vill prova sitt andningsskydd enkelt och snabbt kan man använda sig av följande metod:

Tag på skyddet och tillpassa det. Tag 30—40 ml (1/4 dricksglas) *amylacetat* på en tras-sudd eller tygrassa. För trasan (utan att

fukta andningsskyddet eller ansiktet) längs tätningssytan och framför ventilen. Amylacetat har en genomträngande, markant lukt och även en liten läckning visar sig vid denna provning som lukt inne i skyddet. Metoden kan användas vid alla typer av andningsskydd och kan även ge en viss kontroll på att filtret är funktionsdugligt, eftersom ett fullgott filter skall ta upp ångorna restlöst. Amylacetat kan anskaffas genom kemikalieaffär eller apotek.

Den bästa och enklaste tillpassningen fås — om man nu valt rätt storlek på sin ansiktsmask — vid ett fylligt, välrakat ansikte. Ett kantigare ansikte fordrar mer omsorg vid tillpassningen. Några dagars skäggstubbe ger dålig tätning. Utvuxet skägg i tätningssytan är direkt olämpligt och kan ge en läckning som är upp till 10 %, d v s 100 gånger mer än vad filtret kan släppa genom av rök.

Brandmannen-rökdykaren skulle alltså — om man toge hänsyn enbart till frågan om andningsskyddet — vara utrustad med en omsorgsfullt tillpassad ansiktsmask, vara slätråk, gärna lite fyllig i ansiktet. Under inga omständigheter får han ha prydnade hårväxt i ansiktet.

Styrelsen för statens brandskola ledigförklarar härmed för tillträde den 1 januari 1964 en tjänst som

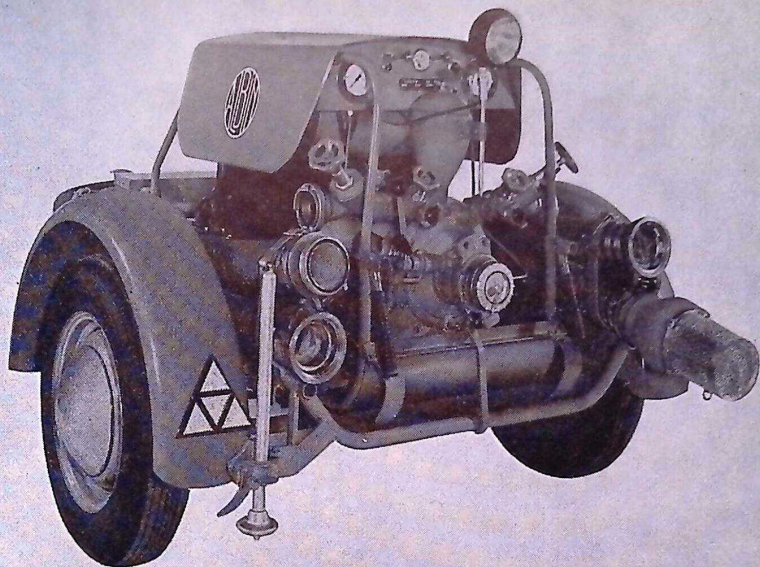
huvudlärare i brandtekniska ämnen i Ag 25.

Beräffande behörighetsvillkoren för tjänsten hänvisas till 59 och 67 §§ stadgan för statens brandskola den 17 maj 1963 (nr 337).

Huvudläraren är skyldig att under läsåret meddela undervisning 760 undervisningstimmar fördelade på en hösttermin om 18 och en vårtermin om 21 veckor. Övriga delar av kalenderåret åtnjuter befattningshavaren ferier. För undervisning, som fullgöres utöver nämnda undervisningsskyldighet, utgår särskild ersättning enligt timlärarkungörelsen.

Ansökan ställd till Styrelsen för statens brandskola, åtföljd av åldersbetyg, kunskapsbetyg och meritförteckning samt de handlingar i övrigt sökanden önskar åberopa, skall vara brandskolans kansli, Sturegatan 29f, Stockholm Ö, tillhanda senast den 30 september 1963. Läkarintyg enligt fastställt formulär inlämnas efter anfordran.

Närmare upplysningar lämnas av rektor Hultqvist, tel 08/20 27 47.

ALBIN-900 VW

-modern svensk motorspruta med garanti

*enkel konstruktion
lätskött
prestanda över normerna*

Många års erfarenhet och ett intensivt tekniskt samarbete mellan ALBIN MOTOR AB och AB PUMPINDUSTRI ligger bakom ALBIN-900 VW, den enda motorsprutan i sin storleks-

klass som med undantag för motorn — VW industrimotor — är helt svensktbyggd. Hittills har över 1.000 ALBIN-900 VW levererats på den svenska marknaden.

Begär teknisk beskrivning från

ALBIN MOTOR AB Kristinehamn tel. 0550/150 00

**Ni möter ALBIN-namnet på många områden
...överallt betyder det omutlig kvalitet!**

MASKINSTEGAR • SNORKLAR

I vårt leveransprogram ingår maskinstegar i längder upp till 40 m och snorklar med en arbetshöjd av 22 m. Tillverkare är K. Nummela Oy, Åbo. Maskinstegen demonstrerades vid riksbrandmötet i Sundsvall och mottogs mycket positivt av den församlade expertisen.

Ensamförsäljare för Sverige:

Allmänna Brandredskapsaffären AB
Scheelegatan 28 Stockholm K Tel. 08/54 14 00

Avdelningskontor: Göteborg 031/41 18 83 Hälsingborg 042/130 09 Jönköping 036/930 30
Arboga 0589/120 54 Gävle 026/284 60

Brandförsvarsmål i Regeringsrätten 1962

3. (Dnr 140/1962 Inr-dep)

Ang brandskyddsåtgärder.

Enligt protokoll den 6/9 1961 över en den 1/9 1961 av vederbörande skorstensfejrmästare förrättad brandsyn å tomten nr 2 i kv Saltängen i Norrköping förelades *Tora Rosell* att senast den 6/10 1961 hava vidtagit vissa brandskyddsåtgärder i byggnader å fastigheten. Häröver anförde klaganden besvär hos *länsstyrelsen i Östergötlands län* med yrkande, att föreläggandet måtte undanröjas därvid hon anförde, bl a, att fastigheten vore såld till fastighetsaktiebolaget Strömstaden, som komme att övertaga den inom den allra närmaste tiden och riva byggnaderna. Länsstyrelsen, utslag den 17/11 1961, gjorde vissa ändringar i klandrade beslutet men fastställde dock skyldighet för klaganden att inom vissa av länsstyrelsen bestämda tidsfrister vidtaga i utslaget närmare angivna brandskyddsåtgärder i byggnaderna. *Regeringsrätten*: Enär i målet är upplyst att klaganden den 9/2 1961 försålt fastigheten och att byggnaderna följaktligen ej längre tillhöra henne, finner regeringsrätten skäligt upphäva länsstyrelsens utslag och det klaganden av brandsynerförrättaren meddelade föreläggandet.

4. Dnr 294/1962 Kom-dep)

Ang byggnadsföretag.

Enligt handlingarna i målet ägde *S. Lundén* en en-vånings villabyggnad med helt inredd vind å tomt nr 9 i kv Idun i Växjö. Ovanför vindsvåningen hade å hanbjälksvinden inretts 2 gavelrum, varav det ena angivits som sovrum och det andra som vindskontor å en i målet företedd uppmättningsritning. Den 24/9 1958 beslöt *byggnadsnämnden* i staden att vid vite av 500 kr ålägga klaganden att före den 1/2 1959 återställa vinden i sitt ursprungliga skick så att samtliga innerväggar för vindrummet borttages". *Länsstyrelsen i Kronobergs län*, där klaganden anförde besvär över nämndens beslut under yrkande att beslutet måtte upphävas, resolution den 24/7 1959 lämnade besvären utan bifall, dock att den tid, före vilken den utan byggnadslov utförda vindsinredningen vid av byggnadsnämnden angiver vite skulle borttagas, bestämdes till den 1/11 1959. Häri yrkade klaganden ändring. I sitt utlåtande över de underdåniga besvären anförde *byggnadsstyrelsen* bl a: Enär byggnaden icke innehåller flera än 2 bostadslägenheter har byggnadsstyrelsen för sin del och i samförstånd med statens brandsinspektion kommit till den uppfattningen att inredningen bör kunna få bibehållas under av byggnadsnämnden angivna villkor

beträffande anordnande av fast järnstege samt under förutsättning att vindstrummens omslutande väggar och dörrar utföres åtminstone brandhämmande i klass C-1/4 i den mån de icke redan uppfyller detta krav. *Regeringsrätten*: Enär med avseende å vad i målet förekommit hinder för bibehållande av vindsinredningen icke numera bör anses föreligga under förutsättning att de av byggnadsstyrelsen i dess utlåtande angivna villkoren iakttagas, finner regeringsrätten skäligt att med undanröjande av myndigheternas beslut visa målet åter till byggnadsnämnden, som har att lämna klaganden tillfälle inkomma med ansökan om byggnadslov.

5. (Dnr 332/1962 Kom-dep)

Ang återställande av brandskadad byggnad.

Av handlingarna i målet framgick, att kv Vapensmeden i Eskilstuna var beläget inom område, för vilket Kungl Maj:it den 22/6 1951 fastställt stadsplan, att inom området — såvitt nu är i fråga — fanns en Aktiebolaget Erik Svalling tillhörig, med 2 våningar och vind uppförd fabriksbyggnad, att byggnaden till viss del var belägen å den bolaget tillhöriga tomten nr 18 i kvarteret och i övrigt å mark, som enligt stadsplanen var avsedd till gata, samt att vid en i maj 1958 inträffad brand byggnadens tak och dess vindsinredning, vilken avsåg kontors-, lager- och verkstadslokaler, blivit i huvudsak förstörda, varjämte vissa andra skador uppstått å byggnaden. Sedan *J. Brunell* såsom verkställande direktör i bolaget hos *byggnadsnämnden i staden* framställt förfrågan om möjligheten att erhålla lov till återställande av den brandskadade byggnaden, förklarade byggnadsnämnden enligt beslut den 27/5 1958, att nämnden efter besiktning funnit ett återställande av byggnaden vara att betrakta som nybyggnad samt att nämnden, enär nybyggnad icke finge ske i strid mot gällande stadsplan, icke kunde medgiva annan bebyggelse än sådan som överensstämde med sagda plan. *Länsstyrelsen i Södermanlands län*, där bolaget anförde besvär över byggnadsnämndens beslut under yrkande att länsstyrelsen måtte med undanröjande av beslutet medgiva, att byggnaden finge återupbyggas i före branden befintligt skick, resolution den 20/9 1958: Enär till följd av branden uppkomna skador å fabriksbyggnaden icke kunna anses vara av sådan omfattning att hinder möter mot meddelande av byggnadslov för byggnadens återställande i det skick den hade före branden samt byggnadsnämnden förty icke ägt på åberopad grund avvisa bolagets yrkande att få återställa byggnaden i sådant skick, prövar länsstyrelsen rättvist att med undanröjande av byggnadsnäm-

Ord för brandförsvaret – Tidrymder

I Brandkärstidskrift nr 6/1963 sid 140—141 behandlades "Ord för brandförsvaret — Tidpunkter". Nu följer ett avsnitt: "Ord för brandförsvaret — Tidrymder".

I ett tidsförlopp kan tidpunkter och tidrymder noggrant bestämmas. Mellan två tidpunkter finns alltid en mellanliggande tid eller tidrymd. — För att studera tidrymder i samband med en brand (olycksfall) skall vi utnyttja exemplen i nr 6/63 av tidskriften.

II.

Tidrymder i samband med en brandkårs arbete i en stad.

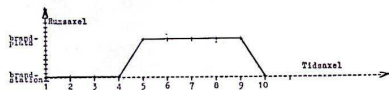

Bild 1. Grafisk framställning av tidsförloppet för utryckningståg B.

1. Tändningstidpunkten
2. Ingående-alarmeringstidpunkten
3. Utgående-alarmeringstidpunkten
4. Utryckningstidpunkten
5. Ankomsttidpunkten
6. Insattidpunkten
7. Informativt-meddelandetidpunkten
8. Motbudstidpunkten
9. Återfärdstidpunkten
10. Inryckningstidpunkten

Tidrymder 1—2, *anmälningstidrymder*, är beroende av känselkroppens (termokontakt-

ens) utlösningstemperatur, takhöjden, dragförhållanden o s v.

Tidrymder 2—3, *expedieringstidrymder*, är beroende av den tekniska utrustningen i ac, personalens utbildning för säker och snabb identifiering av aktuell brandalarmanläggning och den (de) brandkår(er), som skall utrycka.

Tidrymder 3—4, *bemanningstidrymder*, är beroende av hur uppställningsplatsen för fordonet ligger i förhållande till de lokaler där personalen uppehåller sig under och efter arbetstid; något att tänka på vid projektering av brandstationer.

Tidrymder 4—5, *framfärdstidrymder*, är beroende av förarens adresskänedom och körskicklighet, trafikförhållanden, utryckningsfordonets egenskaper o s v.

Tidrymder 5—6, *beredskapstidrymder*, är beroende av läget på brandplatsen och släckningsledarens mer eller mindre snabba bedömning och beslut om insättning av utryckningståget eller dess hållande i beredskap för ev livräddning tills läget klarnat eller för dess hemsändande utan att ha utnyttjats, d v s satts in för livräddning och/eller brandsläckning.

Tidrymder 6—7 respektive 7—8 är liksom tidrymder 5—6 beroende av läget på brandplatsen samt möjligheterna att överblicka brandens spridningsmöjligheter respektive brandens tendens. — Tidrymder 8—9 är beroende av eftersläckningens omfattning.

Tidrymder 9—11, *återfärdstidrymder*, är beroende av trafikförhållanden; fri väg får ej påkallas.

dens beslut visa målet åter till byggnadsnämnden för ny behandling. I de underdåniga besvaren yrkade byggnadsnämnden, att länsstyrelsens resolution måtte upphävas. — Sedermera företeddes i målet en den 25/3 1960 dagtecknad ritning jämte teknisk beskrivning utgörande förslag till vindens iståndsättande i enlighet med bolagets önskemål. Enligt ritningen avsåges vinden skola användas till större delen för lagerändamål och till en mindre del för omklädnings- och tvättrum samt matrum. — Riksbrandinspektören förklarade i utlåtande sig hava intet att erinra mot ett fortsatt utnyttjande av byggnaden under förutsättning att, utöver vad den tekniska beskrivningen därom innehöll, vissa

närmare angivna brandskyddsåtgärder vidtoges i byggnaden. *Regeringsrätten*: Enär, med hänsyn till vad *byggnadsstyrelsen* i sitt utlåtande anförde och vad i övrigt förekommit i målet, hinder icke kan anses möta mot meddelande av byggnadslov till iståndsättande av byggnaden i huvudsaklig överensstämmelse med omfördälda ritning under villkor dock, att de brandskyddsåtgärder vidtagas, som avses i riksbrandinspektörens utlåtande, finner regeringsrätten ej skäl att göra ändring i det slut, vartill länsstyrelsen kommit i målet. Tillika förordnar regeringsrätten, att avskrifter av byggnadsstyrelsens och riksbrandinspektörens utlåtanden skola överlämnas till byggnadsnämnden.

Vissa grupper av deltidrymder kunna sammanföras enligt följande:

Tidrymder 1—4, den "stationära" tidrymden, sett ur brandmannens synpunkt;

Tidrymder 4—11, utryckningstidrymden, som i sig innefattar tidrymder 6—9, insatstidrymden.

III.

Tidrymder i samband med en brandkårs arbete på landsbygden.

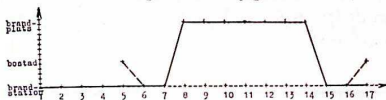

Bild 2. Grafisk framställning av tidsförloppet för en landsbygdsbrandkär

Sträckt linje = brandpersonalens förflyttning till resp från brandstationen.

Heldragen linje = brandfordonets förflyttning till resp från brandplatsen.

1. Tändningstidpunkten
2. Upptäcktidpunkten
3. Alarmbesluttidpunkten
4. Ingående-alarmeringstidpunkten
5. Utgående-alarmeringstidpunkten
6. Inställetidpunkten
7. Utryckningstidpunkten
8. Ankomsttidpunkten
9. Insatstidpunkten
10. Första-stråletidpunkten
11. Hjälprekvisitionstidpunkten
12. Informativt-meddelandetidpunkten
13. Motbudstidpunkten
14. Återfärdstidpunkten
15. Återkomsttidpunkten
16. Återgångstidpunkten
17. Inryckningstidpunkten

Tidrymder 1—2 är beroende av tidpunkten på dygnet; snabbare upptäckt på dagen o s v.

Tidrymder 2—3 är beroende av bakgrunden, observationsavståndet, vana att identifiera olika sorters rök o s v.

Tidrymder 3—4, alarmeringsfördröjningen, är beroende av vem som utför ordonnansverksamheten, om transportmedel utnyttjas o s v.

Tidrymder 4—5 expedieringstidrymden.

Tidrymder 5—6, inställetidrymden.

Tidrymder 6—7, bemanningstidrymden.

Tidrymder 7—8, framfärdstidrymden.

Tidrymder 8—9, beredskapstidrymden.

Tidrymder 9—10, första-stråletidrymden.

Tidrymder 10—11, 11—12, 12—13, är tidrymder under vilka livräddning och/eller brandsläckning pågår. Tidrymder 13—14 är beroende av eftersläckningens omfattning.

Tidrymder 14—15, återfärdstidrymden.

Tidrymder 15—16, kompletteringstidrymden, iordningsställande av fordon för ny utryckning.

Tidrymder 16—17, återgångstidrymden.

Vissa grupper av deltidrymder kunna sammanföras enligt följande:

Tidrymder 1—5, den "stationära" tidrymden.

Tidrymder 5—17, utryckningstidrymden.

Tidrymder 9—14, insatstidrymden.

Tidrymder 4—10, slagfärdighetstidrymden, d v s den tidrymd som kan beräknas åtgå eller åtgår mellan ingående-alarmeringstidpunkten och det effektiva släcknings-/räddnings-/ arbetets påbörjande, d v s summan av tidrymderna för expediering, inställelse, bemanning, framfärd och släckningsangreppets uppbyggnad.

IV.

I bild 1 och 2 har två tidsförlopp schematiskt framställts i ett rättvinkligt koordinatsystem där den vågräta respektive den lodräta axeln utnyttjats som tids- respektive rumsaxel. Tidpunkterna följa i bilderna efter varandra med ett konstant mellanrum. I verkligheten kanske några mellanrum (tidrymder) utgör ett fåtal sekunder t ex i bild 1: 1—2, 2—3 och 5—6 samt i bild 2: 7—8 medan andra mellanrum (tidrymder) utgör flera timmar t ex i bild 1: 8—9 och i 2: 13—14.

Av de nämnda tidpunkterna kan ett fåtal tänkas komma i annan ordning än som framgår av bild 1 och 2. Så kan i bild 2 t ex hjälprekvisitionstidpunkten komma så tidigt som mellan tidpunkt 7 och 8, d v s släckningsledaren kan redan under framfärden begära hjälp (förstärkning) per radio — han ser på avstånd brandens omfattning eller inser spridningsriskerna i de lokaler där brand utbrutit — eller så sent som strax före motbudstidpunkten (13).

En del tidpunkter och tidrymder bestäms i ac såsom (bild 1) tidpunkt 2, 3, 4 (ofta automatiskt alla tre), tidrymd 4—5 med tersur i utryckningsfordonet och därmed kan tidpunkt 5 framräknas. Tidpunkt 7, 8 och 10 fås genom

kontakt brandplatsen — ac och bokföring i ac. — Av i bild 1 nämnda tidpunkter kan tidpunkt 1 uppskattas om man känner brandbelastningen, lättantändligheten i lokalen före branden, dragförhållanden, termokontaktens utlösningstemperatur osv; tidpunkt 6 kan släckningsledaren i efterhand beräkna med ledning av en framräknad tidpunkt 5 och en i ac bokförd tidpunkt 7. Med ledning av tidrymden 4—5 kan tidrymden 9—10 uppskattas och därmed tidpunkt 9 beräknas.

V.

Ju fler av de ovan nämnda tidpunkterna och tidrymderna som bokföres i ac:s uttryckningsloggare desto lättare blir det att i efterhand skärskåda vad som förevarit; huruvida uttryckningstjänsten synes fungera tillfredsställande eller om någon detalj i denna verksamhet bör tas upp i form av utbildning för televakter, släckningsledare eller brandpersonal i allmänhet. — Klart är att notering (bokföring) av tidpunkter och tidrymder ej är något självändamål utan ett medel till kon-

troll av uttryckningstjänstens effektiva bedrivande. Givetvis får vetskapen om denna bokföring och därmed möjligheten till kontroll ej leda till ett pressande av deltidrymderna till förfång för säkerheten vid denna verksamhet — vare sig det gäller rätt adress, riktig samsättning av uttryckningståget osv eller person- och materielsäkerheten vid framfärd och återfärd eller under beredskaps- och insatstidrymderna.

I nästa avsnitt redogöres för "Ord för brandförsvaret — Rumsbegrepp vid uttryckningstjänst".

Nils Friman

Årsmöten

16—17/9	Södermanlands läns brandkårsförbund i Strängnäs.
18—19/9	Gävleborgs läns brandkårsförbund i Edsbyn.
20/9	Stockholms läns brandkårsförbund i Huddinge.
28/9	Jämtlands läns brandkårsförbund i Östersund.

Kungl civilförsvarsstyrelsen

ledigförklarar härmed en befattning som *civilförsvarslärare vid civilförsvarskolan i Rosersberg* med huvuduppgift som ledare för utbildningsverksamheten vid undsättningskårsskolan (lönegrad Ae 23, tjänst R 1); en befattning vid vardera av *civilförsvarskolorna (fältskolorna) i Katrineholm och Tylösand* med uppgift att leda verksamheten vid skolan (lönegrad Ag 23).

Kompetensfordringar:

Erfarenhet av och fallenhet för teoretisk och praktisk vuxenutbildning, egen-skaper och erfarenhet som kvalificerar för arbetsledning och handhavande av underställd personal samt

lämplighet och kompetens att självständigt under rektor för statens civilförsvarskolor beträffande förstnämnda befattning leda utbildningsverksamheten vid undsättningskårsskolan och beträffande de båda sistnämnda befattningarna leda utbildningsverksamheten och begränsad administrativ verksamhet vid fältskola.

Som merit räknas bl a:

psykologisk-pedagogisk utbildning
erfarenhet av civilförsvarsutbildning

brandchefskurs kategori I vid statens brandskola

ingenjörsexamen vid tekniskt läroverk eller motsvarande officersutbildning.

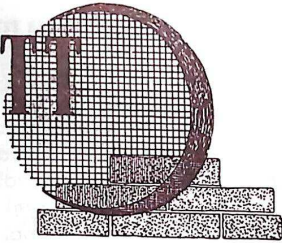
Ytterligare upplysningar lämnas av byrådirektör Hallberg.

Ansökan, åtföljd av meritförteckning, betygssvskrifter och åldersbetyg samt de handlingar i övrigt sökande önskar åberopa, skall vara civilförsvarsstyrelsen, box 400 23, Stockholm 40, tillhanda senast den 7 oktober 1963.

På ansökan anges tjänstens nummerbeteckning enligt ovan.

Kungl civilförsvarsstyrelsen

NYTT

från

BYGGNADSFRONTEN

Soprumsdörrar

I skrivelse till byggnadsstyrelsen har anhållits om uppgift om vilka krav som ur brandskyddssynpunkt bör ställas på soprumsdörrar i enfamiljshus. Byggnadsstyrelsen har efter samråd med statens brandinspektion meddelat följande.

Vad som sägs i BABS 33:23 gäller för dörr i innervägg mot annat utrymme. Soprumsdörr i sådant fall bör vara utförd i åtminstone brandhämmande konstruktion. För soprumsdörr i yttervägg i enfamiljshus fordras dock ej brandhämmande utförande. (11.1.1963)

Plastbeklädd garageport

I skrivelse till byggnadsstyrelsen har anhållits om uttalande beträffande möjligheten att som ytbelädnad på garageportar få använda korrugerade skivor av plast. Byggnadsstyrelsen har efter samråd med statens brandinspektion meddelat följande.

Ifrågavarande skivor kan godtagas utanpå garageportar under förutsättning att materialet består av akrylplast, glasfiberarmerad esterplast eller styv vinylplast, för vilka material styrelsen lämnat anvisningar angående deras användning ur brandskyddssynpunkt i meddelande 1961:4 och 1962:3. (2.10.1962)

Takkonstruktion till garage- och förrådsbyggnad vid rad- och kedjehus

I skrivelse till byggnadsstyrelsen har anhållits om uppgift om vilka krav som ur brandskyddssynpunkt bör ställas på takkonstruktionen till garage- och förrådsbyggnader vid rad- och kedjehus. Byggnadsstyrelsen har efter samråd med statens brandinspektion meddelat följande.

I BABS 24:713 anges att taktäckning utföres på sätt som i 24:524 anges för brandsäker byggnad. De i anmärkningen till denna punkt givna reglerna för taktäckning på lägre del av byggnad är ej tillämpliga för garage- och förrådsbyggnader vid rad- och kedjehus. Som taktäckning på takpanel av trä eller på annat brännbart material kan därför godtagas brännbart

material, exempelvis skyddsbelagd papp, under förutsättning att materialet har sådana egenskaper att det vid provning enligt Statens provningsanstalts normalmetod för flygbrandsprovning skyddar underlaget mot antändning av flygbränder. Godkännandet gäller även de fall där bostadshuset har fönster strax över garage- och förrådsbyggnadens tak. Om pannskorsten till värmecentral (exempelvis central där eldnings sker med eldningsolja 3) ligger i närheten bör taktäckningen emellertid utgöras av falsad plåt eller liknande.

I BABS 58:23 anges vissa krav på brandhårdig belädnad av väggar och tak i garage av ifrågavarande storlek. I samma punkt medges dock undantag från denna bestämmelse i det fall garaget ligger i bottenvåningen till en- och tvåfamiljshus, under förutsättning att dels vägg med däri ingående dörrar och fönster som avskiljer bostadsdelen från garaget är åtminstone brandhämmande och dels att utnyttjat utrymme icke finnes under eller över garaget.

I föreliggande fall kan träpanelen i taket, takbeläggningen, luftrummet från tak till fönster ovan taket och fönstret anses ge en brandhämmande avskilnad varför taket på undersidan, ej behöver förses med brandhårdig belädnad.

Ovan angivna regler gäller under förutsättning att byggnaderna är utförda enligt de regler beträffande sektionering som anges i BABS 24:72. (2.7.1962)

Resnuckor av lättmetall

Hos byggnadsstyrelsen har begärts uppgift om huruvida resnuckor av lättmetall är att anse som svårsmälta och därigenom godtagbara som sotluckor. Med anledning härav har styrelsen efter samråd med statens brandinspektion och Sveriges skorstensfejaremästares riksförbund meddelat följande.

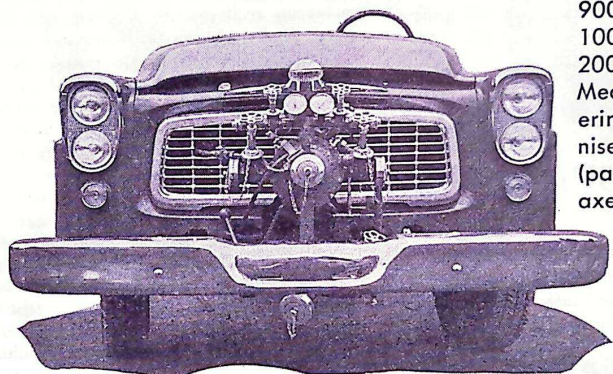
I BABS 35:3225 anges att i rökkanal skall, om så erfordras för sotning, på lämpliga ställen i rökkanalen anbringas tät slutande, värmeisolerande resnuckor av gjutjärn eller annat svårsmält material.

Avsikten med bestämmelsen är att luckan skall kunna motstå de påfrestningar som kan uppkomma i kanalen vid en soteld, då temperaturen kan uppgå till 1000—1200°C. Då aluminium smälter vid ca 660°C kan resnuckor av aluminium och jämförbart material ej tillåtas. Förutom gjutjärnsluckor kan exempelvis dubbla luckor av stålplåt komma ifråga.

Resnuckor av lättmetall kan däremot användas i utsegningskanal i icke brandsäker byggnad samt enligt BABS 32:4222 i brandsäker byggnad för sådan del av kanal eller kanalgrupp som är belägen inom den ur brandskyddssynpunkt erforderliga brandcell, i vilken kanalen eller kanalgruppen mynnar (1.11.1962)

Bernt Andersson

Liten Frontpump — Centrifugalpump

för
900 l/min vid
100 m/vp och
2000 motorvarv.
Med avgasevaku-
ering och synkro-
niserad koppling
(pat.) till motor-
axeln.

Wilh. Rubergs Fabriks AB, Långebro

Tel. Kristianstad 10174, 10178, 16278

BRANDREDSKAP

av alla slag

- TANKVAGNAR, SLANGUTLÄGGNINGSJEEPAR, SLANGKÄRROR
- SLANGAR av linne, terylene, gummi och plast
- ARMATUR av Pressal lättmetall och mässing
- ELDSLÄCKARE för pulver, kolsyra och vatten
- HJÄLMAR, BÄLTEN och OVERALLER

Begär offert frdn

BRISSMANS BRANDREDSKAP AB

HALMSTAD - TELEFON 035/133 33

150-tal man i stor brandförsvarsövning

I denna tidskrift nr 4/1963, redogjordes för ett släckningsspel vid storbrand inom träindustri. Detta släckningsspel låg till grund för en större samövning den 17 maj 1963 i Tranås med ca 150 brandmän inom en tremilsräjong runt staden.

Förutsättningen var, att den ovan nämnda träindustrin drabbats av brand, och övningsledaren ville bl a pröva brandstyrkornas förmåga att snabbt och effektivt komma i ett slagkraftigt samarbete vid en storbrand.

I första momentet anlände första utryckningsstyrkan från Tranås brandkår, som hade följande insatstid: Anspänningstid 1 min 28 sek; körtid 2 min 23 sek; angreppstid (vatten på första strålen från "tankvagn") 2 min 29 sek; sammanlagd insatstid 6 min 20 sek. För andra styrkan från Tranås var angreppstiden 4 min 56 sek (vatten på första strålröret) Den dubbelt så långa angreppstiden kan delvis förklaras med, att i senare momentet angjordes släp motorsprutan vid öppet vattentag. Under tiden kom polis, hemvärn, Röda kors och lottor till platsen. Polisens och hemvärnets uppgift var, bl a, att hindra civil trafik till brandområdet. Röda korsets närvaro kan vara av stor betydelse vid olyckor av skilda slag, och lottorna hade till uppgift att bjuda alla deltagare på kaffe och smörgås sedan fabriken var "räddad" och övningsledaren blåst "eld upphör".

Varje brandstyrka från annan ort fick sina uppgifter sig tilldelade, och man tog inte fel på ambitionen och tävlingsandan; det slets och kämpades intensivt. Det skulle ta allt för långt av spaltutrymmet att här precisera varje brandstyrkas resultat; för vissa enheter lyckades det över förväntan, medan för andra helhetsintrycket förstördes av bl a krånglande motorsprutor, av att olika anslutningsanordningar på brandposthuvuden icke passade till ortens brandposter o s v. Övningen kulminerade när en av civilförsvarets rörkärnor med snabbkopplingsrör körde fram och det lades ut en ca 200 meter lång rörledning från två motorsprutor. Det var nog det momentet i övningen som tilldrog sig det största intresset, och efter 8 min 16 sek kunde den arbetsinsatsen avslutas med en "fontänsprutning" från tre strålrör.

Sista momentet var räddningen av "personer" som blivit inneslagna i och under en havererad och brinnande bil, där "skadade" räddades genom ett gott samarbete mellan brand- och rödakorspersonal för vidare transport i en av civilförsvarets ambulanskärror.

När övningen efter ca två timmar avslöstes lät deltagarna sig väl smaka av lottornas kaffe och smörgåsar, varefter brandchefen höll en kort genomgång av övningen, och tackade deltagarna för visad energi och intresse.

Självfallet avslöjades vid övningen vissa brister, som för respektive styrkechefer bör bli föremål för detaljövningar på hemmaplan. Som helhetsintryck kan emellertid sägas, att övningar av här ifrågasvarande slag är av mycket stort värde för alla medagerande, inte minst för spelledaren, som i egenskap av brandchef i ett blivande kommunblock på detta sätt får fram alarmeringsplan och brandsläckningsplaner och — inte minst viktig — får en god inventering av brandkårens samlade slagkraft och möjligheter att bekämpa en utbruten brand i en större träindustri.

Bror Forsell

Litteratur

Praktisk busbyggnadsteknik, av byggnadsingenjör Bernhard Ahlgren.

Utgivare: Svenska Bokförlaget/Bonniers.

Pris: 26:25 kr (inbunden).

Enligt förordet är denna lärobok, som omfattar 300 sidor, "särskilt anpassad för utbildning av byggnas fackfolk vid yrkesskolor och andra tekniska skolor samt studiecirklar m m".

I den klart, redigt och överskådligt uppställda handboken, som spänner över vitt område, redovisas de elementära delar av byggnadet, som även brandbefäl bör behärska. Det byggnadstekniska brandskyddet har givetvis fått relativt stort utrymme i boken. (Byggnadsingenjör Åhlström är ju tidigare känd bland svenskt brandbefäl inte minst som författare till Svenska brandskyddsforeningens principblad.)

En fyllig och klar innehållsförteckning, ett bra saksregister och ett rikligt bildmaterial förhöjer ytterligare värdet av boken.

Ek

Ordet fritt

Bilradio — sprängningsarbeten

För några år sedan började det dyka upp en skylt i trafikmilvet med texten "Sprängning — stäng av radiosändare". I dag har denna uppmaning blivit så vanlig att man knappast kan följa den längre. Dessutom har inte bara antalet sprängningsplatser ökat. Förutom brandkår och polis har ett flertal andra företag utrustat sina fordon med radio.

Uppmaningen att stänga av radion är väl till för att man inte av misstag skall sända inom det aktuella området och därmed riskera att lösa ut en med el-tändare försedd laddning. Men är verkligen en bilradiosändare så farlig eller har skyltarna kommit till i överdriven nit?

Föreligger risk kan man ifrågasätta om inte tiden snart är mogen att vända på steken, dvs att i stället låta spränggubbarna vidtaga åtgärder exempelvis genom att använda skärmade kablar. Vad säger sakkunskapen?

Göran Bergström

Omstående har underställt *Kungl Arbetarskyddsstyrelsen*, som har att handlägga ärenden rörande sprängningsarbeten som faller under arbetsskyddslagen. I erhållet svar hänvisas till Arbetarskyddsstyrelsens anvisningar 3/1957 punkt 73 och 88 och bilaga V samt till styrelsens cirkulärskrivelse den 21/3 1962 med anvisningar angående åtgärder mot oavsiktlig initiering av elsprängkapslar bl a genom inverkan av radiosändare. Därav framgår bl a:

Följande slag av radiosändare 1) medför ingen risk för oavsiktlig initiering:

a) Stationära civila radiosändare på frekvenser över 30 MHz z, dvs ultrakortvåg och mikrovåg (för t ex rundradio, television, polis, ambulans och brandkår) samt amatörradiosändare.

b) Radiosändare med en effekt av högst 110 W i vad gäller sprängkapslar typ VA och högst 1200 W i vad gäller sprängkapslar typ U och Polex; detta gäller oberoende av sändarens frekvens och uppställningssätt.

Anm 1 Radiosändare i civila bilar och flygplan har en effekt av högst 100 W. Dessa sändare medför sålunda ingen risk.

Vi har även underställt KUNGL TELESTYRELSENS RADIOBYRÅ frågan, och har därifrån erhållit följande svar:

Telestyrelsens Radiobyrå har i samråd med Arbe-

Statens Provvningsanstalt

Förteckning över godkända handbrandsläckare,

har utkommit i ny upplaga i *cirkulär 18* av juli 1963.

Godkända apparater är uppdelade i följande grupper:

- A. För bostäder samt sådana fabriker och övriga lokaler, där huvudsakliga brandfaran härrör från andra ämnen än eldfarlig olja, karbid e d och där elektrisk högsämningsanläggning ej finnes.
- B. För lokaler, där brand kan befaras uppstå i eldfarlig olja, karbid e d och där elektrisk högsämningsanläggning ej finnes.
- C. För lokaler, där elektrisk högsämningsanläggning finnes, t ex elektriska kraft- och transformatorstationer.
- D. 1. För samtliga motorfordon, drivna med flytande bränsle (se även under D. 2).
- D. 2. Endast för sådana motorfordon drivna med flytande bränsle som icke har motorn inbyggd i förar- eller passagerareutrymme.
- E. För båtar drivna med flytande bränsle.

Beträffande apparattyp med pulver- eller speciell frostsämningsladdning gäller meddelat godkännande endast vid användning av originalladdning enligt utfärdat intyg.

tarskyddsstyrelsen bedömt, att risk kan förefinnas för oavsiktlig initiering av elsprängkapslar vid sändning med bilradiosändare med en effekt av 5 W eller mer. Avståndet på vilket en sändare är farlig beror naturligtvis på bl a effekten men måste generellt bestämmas till det som behövs för den största tillåtna effekten hos en mobil sändare.

Bestämmelser om uppsättande av varningsskyltar finns i Arbetarskyddsstyrelsens anvisningar nr 3, bilaga V.

Risk för oavsiktlig initiering föreligger vid de hittills vanligen använda sprängkapslarna. Några radio-mässiga åtgärder för eliminering av denna risk är knappast möjliga. Användning av skärmade kablar, som nämndes i insändaren, skulle inte göra nytta. Vad som kan göras är att öka den strömstyrka, som erfordras för tändning. Av flera säkerhetsmässiga orsaker har det också börjat användas andra typer av elsprängkapslar med en minsta tändström av 1,2 A eller mera, där bilradiosändare överhuvud taget inte utgör någon risk och där några skyltar således inte behöver uppsättas.

Befattningen som

I: e vice brandchef

vid Ludvika stads brandkår ledigförklaras för tillträde den 1 januari 1964 eller annan tid efter överenskommelse.

Kompetenskrav: Brandingenjörsexamen.

Löneförmåner: Lönegrad A 17 samt fri beklädning enligt särskild beklädnadsplan. Önskar sökande tillgodoräkna sig tidigare tjänstgöring för löneklassuppflyttning skall detta meddelas i ansökan.

Lägenhet om tre rum och kök anvisas.

Befattningshavaren är skyldig underkasta sig gällande tjänste-, avlönings- och pensionsbestämmelser samt de ändringar däri, som kunna komma att beslutas.

Till Brandstyrelsen ställd ansökan, åtföljd av åldersbetyg, meritförteckning och de övriga handlingar sökanden önskar återropa skall vara brandchefen tillhanda senast den 12 oktober 1963. Friskintyg skall avlämnas på särskild anfordran.

Ytterligare upplysningar lämnas av brandchefen tel. 0240/136 10.

Ludvika i september 1963.

Brandstyrelsen

Kungörelse

En tjänst som *brandmästare* i lönegrad A 15, ortsgroup 5, vid Lidingö stads brandkår kungöres härmed till ansökan ledig för tillträde den 7 november 1963 eller annan tidpunkt varom överenskommelse kan träffas.

Tjänsteinnehavaren skall ha avlagt brandmästarexamen vid Statens Brandskola och bör helst ha goda meriter i svagströmsteknik och förbindelsetjänst.

Tjänsteinnehavaren är skyldig att ställa sig till efterrättelse bestämmelserna i gällande tjänste- och pensionsreglemente samt utfärdade instruktioner jämte de ändringar däri, som kunna bli fastställda av vederbörande myndigheter.

Sökande, som för löneklassuppflyttning önskar tillgodoräkna sig tidigare likvärdig tjänst, skall göra framställning härom i ansökan. I ansökan skall också angivas eventuella önskemål beträffande bostad.

Till brandstyrelsen ställd ansökan åtföljd av åldersbetyg och de handlingar sökande önskar återropa, skall vara inkommen till brandchefen i Lidingö senast den 10 oktober 1963.

Lidingö stads Brandstyrelse

Brandchef

Härmed förklaras, under förutsättning av kommunalfullmäktiges godkännande, en befattning som heltidsanställd brandchef vid Mora brandkår till ansökan ledig.

Befattningen skall tillträdas senast den 1 januari 1964.

Lön kommer att utgå enligt för tjänsten träffad överenskommelse.

Till Brandstyrelsen i Mora ställd ansökan jämte de handlingar sökanden önskar återropa, skall vara Brandchefen i Mora tillhanda senast den 25 september 1963.

Upplysningar rörande befattningen lämnas av brandchefen telefon 0250/118 35.

Mora köpings brandstyrelse

Kungl civilförsvarsstyrelsen ledigförklarar härmed en tjänst som

Civilförsvarslärare

i lönegraden Ag 19 vid statens civilförsvarskolas fältavdelning i Djursåtra, Skövde; skolan kommer ev att flyttas till annan ort.

Sökanden bör utöver intresse och fallenhet för praktisk vuxenutbildning samt personliga egenskaper som kvalificerar för arbetsledning ha genomgått brandmästarekurs, kategori I, vid statens brandskola.

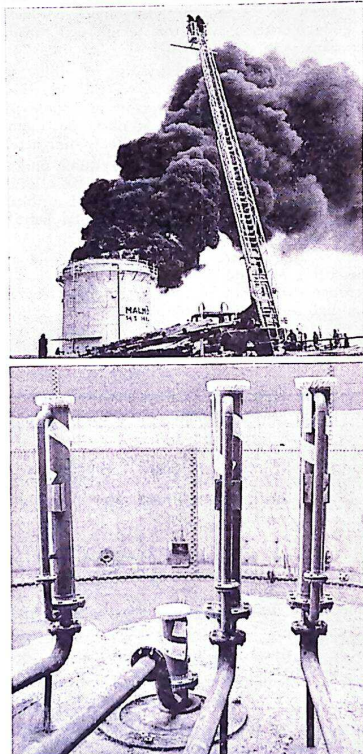
Ansökan, åtföljd av meritförteckning, betygsvskrifter, åldersbetyg och de handlingar i övrigt som sökande önskar återropa, skall vara civilförsvarsstyrelsen, box 40023, Stockholm 40, tillhanda senast den 7 oktober 1963.

Kungl civilförsvarsstyrelsen

Prov vid oljebrandsläckning

Resultaten från de i 6/1963 omnämnda släckningsproven har nu publicerats.

I en redogörelse på engelska — "Oil tank fire extinguishing" nr 109/1963 — lämnas dels beskrivning av använd släckningsutrustning, dels observationsresultat från de genomförda proven. Redogörelsen innehåller förutom kommentarer till proven även illustrationer.

Intresserade kan i begränsad omfattning erhålla publikationen från Svenska Skumsläckningsaktiebolaget.

Den undre bilden visar i en tom tank de sk kaminerna för slangens förvaring försedd med fast semi-subsurface system, medan den övre är en situationsbild från proven.

Från toppen av maskinstegen sändes med TV-kamera till bildmottagare på marken. Därigenom kunde åskådarna även följa förloppen från den "synpunkten".

Rq

Statens Brandskola

Ny stadga

Kungl Maj:ts stadga för statens brandskola av den 17 maj 1963 har nu utkommit och föreligger i S F 337/1963.

Brandmästarklass

anordnas vid statens brandskola under tiden 13 januari—5 juni 1964 och *brandförmansklass* under tiden 13 januari—25 mars 1964.

Ansökan om deltagande i klasserna — åtföljd av brandstyrelsens yttrande — skall vara styrelsen för statens brandskola tillhanda senast den 16 november 1963.

Brandbefälkurs C

genomföres i år i Solna och Umeå med början den 14 oktober och i Halmstad med början den 21 oktober.

Elever i brandingenjörsklass

Nedanstående studerande har antagits till 1963—65 års *brandingenjörsklass* vid statens brandskola.

Börje Andersson, Karlskrona; Hans Andersson, Utrran; Kjell Bjulemar, Karlskrona; Per-Olof Carnerud, Gävle; Märta Eellend, Hägersten; Inge Ek, Sjöbo; Ingvar Ericsson, Lidingö; Lars Fredholm, Karlskoga; Klas Helge, Gullspång; Bo Holmer, Södertälje; Stig Hyllman, Västervik; Björn Ighe, Vretakloster; Bengt Landén, Gävle; Bo Larsson, Lund; Jarl Larsson, Kristinehamn; Tore Lundmark, Karlskrona; Göran Löfgren, Johanneshov; Lars Molin, Gamleby; Ulf Netz, Stockholm; Ove Sandström, Jukkasjärvi; Carl-Olov Strömlid, Boda; Benny Ståhl, Motala; Lars-Göte Wiklund, Finspång och Lars Wikström, Hälsingborg.

Examina

Nedanstående personer har utexaminerats från *brandmästarekurs* kat I (28/1—6/6 1963).

Kurt Schöldström, Västerås, Erik Andersson, Uppsala, Sven-Erik Forsberg, Umeå, Holger Dahlström, Uddevalla, Henning Lundberg, Trelleborg, Eric Johansson, Säffle, Kurt Nyman, Sundsvall, Pehr Hellbrand och Per Eriksson, Stockholm, Sven Kedfors, Nyköping, Arne Dahlberg, Norrköping, Stig Strandh, Karl-Gustav Olsson, Åke Ljungbeck och Johan Lindfors, Malmö, Tor Wallenstein, Ludvika, Wilgoth Fransson, Köping, Knut Nyberg, Karlstad, Hans Bengtsson, Jönköping, Stig Lindblom, Huskvarna, Werner Jirnell, Falkenberg, Henry Lenander, Eskilstuna, och Erik Wikgotson, Borås.

Notiser

Självskyddsutbildning, brandförsvaret

Den del av självskyddsutbildningen som avser brandförsvaret, har även under budgetåret 1962/1963 skett genom Svenska Brandkärnans Riksförbund och brandkårsförbunden i länen. Antalet deltagare under nämnda tid var 16.263, fördelade enligt följande:

Brandkårsförbund (resp Stockholms stad)	Antal deltagare
Stockholms stad	943
Stockholm	1.172
Uppsala	1.450
Södermanland	1.037
Östergötland	12
Jönköping	1.591
Kronoberg	840
Kalmar	853
Gotland	118
Blekinge	533
Skåne	1.594
Halland	1.212
Göteborg o Bohus	694
Älvsborg	478
Skaraborg	268
Värmland	1.023
Örebro	356
Västmanland	174
Kopparberg	203
Gävleborg	149
Västernorrland	184
Jämtland	236
Västerbotten	1.000
Norrboten	143

Hotellbranden

den 11 juli i år i Norge i det internationellt kända Gjøvikshotellet Viktoria krävde två svenskers liv varjämte flera personer skadades. Branden gav anledning till åtskilliga kommentarer även i svensk press, och vi återger ur en ledare i Sv D:

"Eldsvådor av detta slag har under de senare åren varit påfallande många i vårt västra grannland. Den svåraste katastrofen inträffade i juni 1959; 25 personer — alla utlänningar — omkom då Stalheim turisthotell vid Sognefjorden brann ned. I december förra året krävde en hotellbrand i Bergen sex dödsoffer. Det finns flera förklaringar till att säkerhetsproblemet från brandsynpunkt är svårbemästrat, speciellt när det gäller turisthotellen. Många av dessa är stora, lätt antänd-

liga byggnader av trä, ofta så isolerat belägna att släckningen när en brand väl utbrutit blir svår eller omöjlig. Eldsvådor i hotellen har dock blivit så ofta förekommande att det finns skäl att fråga sig om vederbörande myndigheter besinnat sitt ansvar och utfärdat tillräckligt strikta bestämmelser för att garantera hotellgästerna en rimlig trygghet. I varje fall kan det i denna tid av ständigt ökande turisttrafik inte undgås att de många hotellbranderna börjar uppmärksammas och väcka oro även utanför Norges gränser."

Även här i Sverige har vi all anledning att beakta problemet och icke ge avkall på säkerhetskraven!

Brandförsvarmärket

År 1950 instiftades Svenska Brandkärnans Riksförbunds brandförsvarmärke. Såväl reglementet som kompetensproven för märket har moderniserats med hänsyn till den nya lagstiftningen vad gäller såväl brand- och byggnadslagstiftning som brandfarliga varor. De reviderade bestämmelserna — tillsammans med kompendium till de teoretiska proven — föreligger nu i en i dagarna utkommen broschyr, som kan rekvideras hos Svenska Brandkärnans Riksförbund, Jakobsgratan 14, Stockholm. Postgiro 48 70. Priset är kr 2:—.

Ur brandkårsförbundens stipendiefond

har stipendium tilldelats brandchef Uno Nilsson, Osby och brandman T. Juvas, Leksand.

70 år

Anatole Bolin = "Bolas", välkänd bland allt brandfolk i landet, blir 70 år den 28 september.

Data: Mariningenjör, SKF Japan 4 år, Brukskoncernen Fagersta 7 år, API, chef stockholmskontoret 23 år, freelancer brandmateriel 5 år. Numera egen firma.

Mästerskap och svenska rekord: 400

och 800 meter. Världsrekord 1000 meter 1916 och 1918. Lite skidor, lite bandy, lite orientering m m. Alltjämt spänstfenomen. — Vi lyckönska!

60 år

Brandchefen i Linköping, Abraham Leijonhufvud, fyller den 14 oktober 60 år.

I enlighet med dåtida modell erhöill han sin utbildning till brandbefäl vid olika svenska och tyska kårer. År 1932 blev han vice brandchef i Linköping och har sedan dess varit staden trogen. 1937 blev han dess brandchef.

Som brandchef i en gammal lärdoms- och militärstad, som på sistone börjar i ett alltmera accelererat tempo följa med i industrialiseringsstakten, har Abraham Leijonhufvud ställt inför många problem när det gäller det brandskyddsmässiga. Brandförsvarets och hans egen brandkårs bästa har han alltid haft för ögonen. För det senare vittnar den moderna utrustningen inom den gamla, numera smått ärevördiga brandstationsbyggnaden i Linköping.

Länets brandkårsförbund har han ägnat stor del av sin energi och intresse. Många äro de brandkärer på landsbygden, som han hjälpt vid bildandet och sedan fortsatt att vara ett stöd. Han är sedan många år förbundets sekreterare och konsulent i västra distrikter.

Plikttrohet och varmt intresse är framträdande drag hos Abraham Leijonhufvud. — Vi lyckönskar honom hjärtligt på hans högtidsdag.

HS

Sammanslagningen

är nu ett faktum!

I närvaro av 32 personer konfirmerades vid extra årsmöte den 3 september det av årets ordinarie förbundsmöte fattade beslutet om ombildning av Svenska brandkärernas riksförbund och Svenska brandskyddsföreningen till Svenska brandförsvarsföreningen.

Redan vid ett sammanträde i anslutning till det extra årsmötet togs ställning till den nya föreningens inre organisation, bl a i personellt avseende.

Vissa beslut fattades även beträffande den nya brandförsvarstidskriften (se sid 198). Namnet ändrades således till "Brandförsvar" i st f tidigare angivet "Svensket brandförsvar".

Beträffande tidskriften är bl a att observera, att anslutna brandkärer i fortsättningen endast kommer att tilldelas ett medlemsexemplar gratis av den nya tidskriften, vilken i förhållande till Brandkärstidskrift kommer att framträda med bl a nytt, större format, ny redaktör, ny tryckort, ny distributionsordning och ny prissättning.

BRANDKÄRSTIDSKRIFT

Organ för Svenska Brandkärernas Riksförbund
Utkommer omkring den 15 varje månad

Prenumerationspris: 8:— kr/år. Vid samtidig beställning av minst 5 ex = 7:— kr/år. (Likvid sändes till Brandkärstidskrift, Jakobsg 14, Stockholm. Postgiro 48 70.)

Redaktör och ansvarig utgivare: Brandchef A. Ekberg, S. Promenaden 46, Norrköping, Tel. 011/293 70.

Annonsbeställning: Svenska Brandkärernas Riksförbund, Jakobsgatan 14, Stockholm C. Tel 08/10 50 25.

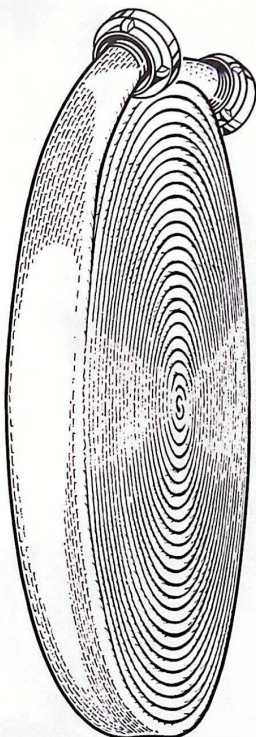
OBS! Annonsmanuskript måste vara inkomna senast den 20 i månaden före den, då annons önskas införd.

EN STARK LÄTTVIKTARE.

En stark lätt slang, som klarar alla bränder. Namnet är Kronoleen 650.

En hundra procentigt syntetisk slang med hölje av Trevira®-hochfest-fiber och sömlöst foder av Neoprene syntetiskt gummi.

Andra fördelar: liten rulldiameter, stor slitstyrka och hårdighet mot de flesta kemikalier, petroleum, bensin och oljor. Ett resultat av årtals forskning och erfarenhet. Levereras till mycket humant pris. Vänd Er för vidare upplysningar till

KRONENBURG

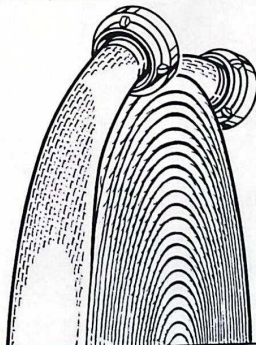

GEBR. KRONENBURG N.V.

HEDEL • HOLLAND

TEL. (04199)-241 • TELEX 50136

- Skumvagnar • Lågtrycksutrustningar
- Högtrycks dimmspridare • Eldsläckare
- Portabla pumpar • Torrstoffvagnar på upp till 5000 kg
- Utryckningsvagnar • Speciella redskap
- Vagnpumpar • Stegar med vändskiva

Ny lagstiftning! Ny upplaga!

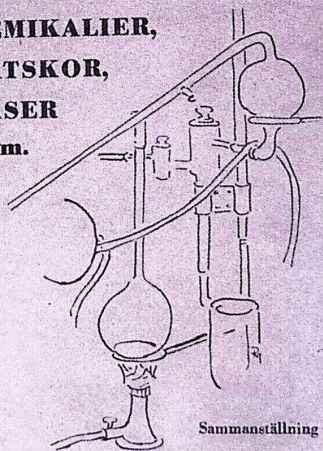
Maj 1963

Tredje upplagan

SVENSKA BRANDKÄRERNAS RIKSFÖRBUND

BRANDFÄRLIGA KEMIKALIER, VÄTSKOR, GASER

m. m.

Sammanställning
av

G. PERSSON och G. BERGSTRÖM

Pris 5:— kr + varuskatt och porto. Beställningsedel i detta nr.

SVENSKA BRANDKÄRERNAS RIKSFÖRBUND

Jakobsgatan 14
STOCKHOLM C

Telefon 08/21 36 06

Postgiro 48 70

Ystad 1963, AB Ystads Centraltryckeri

Universitetsbiblioteket

18. 11. 63

LUND